



**Ευσταθία Κυρίτση**  
Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός, ΕΜΠ  
Προϊσταμένη Μονάδας Δημοσίων  
Επενδύσεων ΕΓΤΑΑ

*Ευσταθία Κυρίτση*

# Στρατηγικός Σχεδιασμός ΚΑΠ 2023-2027 Υποδομές αγροτικών περιοχών Περιφέρειας Κρήτης

Καλή σας μέρα. Θα ήθελα καταρχάς να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες για την τιμητική πρόσκληση σε αυτή την εξαιρετική πρωτοβουλία, η οποία αναδεικνύει τις προοπτικές και τις προκλήσεις του πρωτογενούς τομέα στο νησί. Πριν προχωρήσω στην ουσία της παρουσίασής μου, μεταφέρω τον επίσημο χαιρετισμό της Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ζέρβα.

Σήμερα εστιάζουμε στον πρωτογενή τομέα, ο οποίος αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της κρητικής οικονομίας. Ωστόσο, για να υλοποιηθούν αποτελεσματικά τα μέτρα και οι δράσεις ενίσχυσης της παραγωγής, είναι απαραίτητη η ύπαρξη σύγχρονων και λειτουργικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές. Χωρίς το κατάλληλο οδικό δίκτυο και τη σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων, η αγροτική ανάπτυξη παραμένει ένα ημιτελές ζητούμενο.

Στη συνέχεια, θα αναπτύξω τη συμβολή του **Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022** και του **Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027** στην ενίσχυση των υποδομών της Περιφέρειας Κρήτης, εστιάζοντας στις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες:



**Video**



Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων.

Στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2022, υλοποιήθηκε μια σειρά εγγειοβελτιωτικών έργων και έργων αγροτικής οδοποιίας, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Οι επιλεξιμότητες των δαπανών γι' αυτά τα έργα εκτείνονται έως το τέλος του 2025, διασφαλίζοντας τη μετάβαση στη νέα προγραμματική περίοδο.

#### Αρδευτικά Έργα:

Στην Περιφέρεια Κρήτης, ο συνολικός προϋπολογισμός για αρδευτικά έργα ανήλθε στα **116 εκατομμύρια ευρώ** για 38 συνολικά έργα. Η κατανομή έγινε βάσει της κλίμακας του προϋπολογισμού:

**Μεγάλα Αρδευτικά** (άνω των 2,2 εκατ. €):

Υλοποιήθηκαν 32 έργα με συνολικό προϋπολογισμό 85,5 εκατ. ευρώ.

**Μικρά Αρδευτικά** (έως 2,2 εκατ. €): Υλοποιήθηκαν 24 έργα, προϋπολογισμού 30,5 εκατ. ευρώ.

#### Αγροτική Οδοποιία:

Παράλληλα, δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στη βελτίωση της προσβασιμότητας στις καλλιέργειες. Υλοποιήθηκαν 27 έργα αγροτικής οδοποιίας σε όλο το νησί, με συνολική χρηματοδότηση ύψους **17 εκατομμυρίων ευρώ**.

#### Το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027

Περνώντας στη νέα προγραμματική περίοδο, το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027 θέτει ακόμη πιο φιλόδοξους στόχους.

#### Παρέμβαση P3-73-1.2:

Έχει ήδη εκδοθεί η σχετική πρόσκληση για την αγροτική οδοποιία, η οποία στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Αυτή την περίοδο ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των προτάσεων.

Στην Κρήτη, το ενδιαφέρον ήταν πρωτοφανές:

**Υποβλήθηκαν 102 προτάσεις** (Ηράκλειο 34, Λασιθί 20, Ρέθυμνο 24, Χανιά 24).

Ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων για την Κρήτη φτάνει τα **61,6 εκατομμύρια ευρώ**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε εθνικό επίπεδο υποβλήθηκαν **1.039 προτάσεις** συνολικού ύψους **600 εκατ. ευρώ**, γεγονός που καταδεικνύει την τεράστια ανάγκη των

Δήμων –που είναι και οι αποκλειστικοί δικαιούχοι– για τέτοια έργα. Βασική προϋπόθεση των έργων αυτών είναι η υποχρεωτική ασφαλίτωση ή τσιμεντόστρωση των οδών, ώστε να διασφαλίζεται η ανθεκτικότητα και η ασφάλεια.

#### Παρέμβαση P3-73-1

Μια δεύτερη, καίριας σημασίας πρόσκληση αφορά τις υποδομές εγγείων βελτιώσεων. Στην Κρήτη έχουν υποβληθεί **21 αιτήσεις** (13 από το Ηράκλειο, 5 από το Λασιθί και 3 από το Ρέθυμνο) με έναν εντυπωσιακό προϋπολογισμό που αγγίζει τα **337 εκατομμύρια ευρώ**. Σε πανελλαδικό επίπεδο, ο προϋπολογισμός των αιτήσεων έφτασε τα 2,8 δισ. ευρώ, αποδεικνύοντας τη σπουδαιότητα του τομέα. Οι δράσεις αυτές, με δικαιούχους το ΥΠΑΑΤ, το Υπουργείο Υποδομών και τις Περιφέρειες, στοχεύουν στην:

- Αύξηση της αποδοτικότητας χρήσης του νερού.
- Κατασκευή ταμιευτήρων και λιμνοδεξαμενών.
- Εκσυγχρονισμό των δικτύων για τον περιορισμό των απωλειών.

#### Συμπράξεις ΣΔΙΤ

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει σε ένα εμβληματικό έργο που υλοποιείται μέσω **Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)** και αφορά την ανατολική Κρήτη. Πρόκειται για την κατασκευή του **φράγματος στον Άγιο Ιωάννη** και της **λιμνοδεξαμενής στα Χοχλάκια** στο Λασιθί.

Το έργο αυτό, συνολικού προϋπολογισμού **56 εκατομμυρίων ευρώ** (με τη συμβολή του δημοσίου στα 18,5 εκατ. €), αποτελεί πρότυπο διαχείρισης:

- Θα αρδεύσει συνολικά **13.500 στρέμματα** (6.000 στα Χοχλάκια και 7.500 στον Άγιο Ιωάννη).
- Η σύμβαση έχει διάρκεια 25 έτη, διασφαλίζοντας όχι μόνο την κατασκευή αλλά και την ορθή συντήρηση των υποδομών.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής, στην οποία έχω την τιμή να προϊσταμαι για όλες τις δημόσιες επενδύσεις του ΠΑΑ και του ΣΣ ΚΑΠ, εργάζεται εντατικά για την επιτάχυνση των διαδικασιών. Η κλιματική κρίση καθιστά τα αρδευτικά έργα ζήτημα επιβίωσης της υπαίθρου.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και παραμένω στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης  
και Τροφίμων